

Силабус курсу **Звітність і фінансовий аналіз**

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 6 (180 год.) Мова викладання: українська, вірменська

Керівник курсу к.е.н., доцент Овакімян Тамара Сіраканівна

Контактна інформація t.hovakimyan@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Звітність і фінансовий аналіз» є обов'язковою дисципліною циклу професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності D1 «Облік і оподаткування». Метою дисципліни є формування теоретичних знань, професійно зорієнтованих умінь і навичок щодо змісту, структури, обсягів і форми фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, методики їх складання, узгодженості показників у різних формах звітності, порядку затвердження та оприлюднення фінансової звітності, а також методики та організації фінансового аналізу. Вивчення дисципліни доцільне після оволодіння студентами знаннями з таких дисциплін як: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Основи обліку і оподаткування», «Статистика», «Менеджмент» та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Дисципліна забезпечує формування компетентностей: здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення; проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень; здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій; ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів; демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

У результаті вивчення дисципліни передбачається одержання програмних результатів: розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств; визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації; ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності; застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Структура курсу:

Години (лек./прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Поняття, види та призначення звітності підприємства.	Знати та використовувати у професійній діяльності нормативно-правове забезпечення звітності та мету її складання. Вміти ідентифікувати види звітності підприємства розуміти їх призначення та інформаційні потреби користувачів.	Питання для обговорення, тестові завдання
2/2	2. Фінансова звітність та загальні вимоги до її формування.	Знати сутність, значення та призначення фінансової звітності, її складові елементи, якісні характеристики, принципи підготовки, порядок розкриття інформації, подання та оприлюднення контенту. Національні та міжнародні стандарти фінансової звітності. Вплив облікової політики на формування звітної інформації. Таксономія фінансової звітності. Паперовий та електронний формати фінансової звітності.	Питання для обговорення, тестові завдання
4/2	3. Баланс (Звіт про фінансовий стан підприємства), його будова і зміст.	Мати чітке уявлення про Баланс підприємства і його значення в управлінні діяльністю та інформуванні користувачів. Знати класифікацію балансів, структуру та вимоги до бухгалтерського балансу, взаємозв'язок Плану рахунків і структурних елементів Балансу, умови визнання та порядок оцінки його статей, зміст статей Балансу та методику його складання.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
4/2	4. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), його зміст і структура.	Знати загальні вимоги до складання Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), зміст його розділів і статей, взаємозв'язок з видами діяльності підприємства та методику складання. Знати взаємозв'язок показників звіту і вміти визначити фінансовий результат та сукупний дохід від діяльності. Знати порядок відображення витрат операційної діяльності і методику розрахунку показників прибутковості акцій (для акціонерного товариства).	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
4/2	5. Звіт про рух грошових коштів та його особливості.	Знати загальні вимоги до складання Звіту про рух грошових коштів, методи складання, зміст розділів і статей, взаємозв'язок з видами діяльності підприємства та методику складання. Знати взаємозв'язок показників звіту і вміти визначити чистий рух коштів від окремого виду діяльності, вплив зміни валютних курсів та чистий рух грошових коштів за звітний період. Розкриття інформації про рух грошових коштів у Примітках до звітності.	Питання для обговорення, тести, завдання
4/2	6. Звіт про власний капітал.	Знати загальні вимоги до складання Звіту про власний капітал, зміст його статей та методику складання. Знати взаємозв'язок показників звіту і виявляти зміни у розмірі і елементах власного капіталу підприємства. Розкриття інформації про власний капітал у Примітках.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	7. Примітки до річної фінансової звітності та Додаток до Приміток «Інформація за сегментами». Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах.	Знати склад, структуру і вимоги до Приміток до Фінансової звітності. Опанувати інформаційне забезпечення та методику складання Приміток до річної фінансової звітності. Забезпечувати зіставність інформації, наведеної у примітках, з інформацією у фінансовій звітності. Знати призначення додатку до приміток до річної фінансової звітності «Інформація за сегментами», порядок визначення звітних сегментів та складання додатку до приміток до фінансової звітності «Інформація за сегментами». Усвідомлювати необхідність і вміти виправляти помилки та вносити зміни до фінансової звітності.	Питання для обговорення, тести, завдання

4/2	8. Теоретичні основи фінансового аналізу.	Засвоїти теоретичні питання, що стосуються сутності, значення фінансового аналізу в управлінні, його видів, змісту і завдань. Вивчити інформаційне забезпечення, організацію та методологію фінансового аналізу; сутність і сферу застосування основних його прийомів.	Питання для обговорення, тести, завдання
4/2	9. Аналіз стану майна і боргових прав підприємства та джерел їх формування.	Вміти здійснити загальну оцінку активів і пасивів підприємства в цілому і в розрізі їх видів (груп), аналіз обсягу, складу, структури і тенденцій зміни необоротного, оборотного капіталу, власного капіталу та зобов'язань підприємства.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	10. Аналіз показників фінансової стійкості підприємства.	Знати зміст і порядок розрахунку та критерії оцінки коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства та методику розрахунку показників чистий капітал, чистий робочий капітал, власний необоротний та власний оборотний капітал а також критерії достатності капіталу для провадження діяльності.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	11. Аналіз стану розрахунків, платоспроможності та ліквідності підприємства.	Вміти здійснити аналіз стану розрахунків за показниками боргових прав (дебіторська заборгованість) і зобов'язань (кредиторська заборгованість) їх співвідношення, оборотності та динаміки, виявляти обсяги і питому вагу простроченої заборгованості і з'ясовувати їх причини. Знати порядок розрахунку і критерії оцінки показників ліквідності.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	12. Аналіз ділової та ринкової активності підприємства.	Вміти проаналізувати ділову та ринкову активність підприємства за показниками обсягів продажу, оборотності сукупного і оборотного капіталу, тривалості операційного і фінансового циклу та показники ринкової активності і за показниками прибутковості та ціни акції підприємства.	Питання для обговорення, тести, завдання
4/2	13. Аналіз фінансових результатів та рентабельності діяльності.	Вміти аналізувати доходи, витрати та фінансові результати підприємства, а також рентабельність діяльності підприємства, застосовувати факторне моделювання та аналіз за методикою фірми DuPont.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	14. Аналіз грошових потоків підприємства.	Вміти аналізувати грошові потоки за видами діяльності підприємства та визначати відносні показники ефективності грошового потоку (рентабельності та ліквідності)	Питання для обговорення, тести, завдання

Літературні джерела:

1. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
2. Спіфанова, І. Ю. Джеджула В.В. Фінансовий аналіз та звітність: електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / І. Ю. Спіфанова, В. В. Джеджула. 2-ге вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 144 с.
3. Методичні вказівки для виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» здобувачами ступеня вищої освіти «бакалавр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань «Управління та адміністрування» / Укл. Ірина Спільник, Олексій Ярошук, Микола Палюх. Тернопіль, ЗУНУ, 2024. 31 с.

4. Магопєць, О. А., Шалїмова, Н.С., Черновол, О.М. Фїнансовий аналіз : навч. посїб.; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. [2-ге вид., випр. та доп.]. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 230 с.
5. Методичні вказівки та завдання з вивчення дисциплїни «Звітність і фїнансовий аналіз» здобувачами ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань «Управління та адміністрування» / Укл. Ірина Спїльник, Микола Палюх. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 126 с.
6. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku>
7. Опорний конспект з дисциплїни «Звітність і фїнансовий аналіз» для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / Укл. Ірина Спїльник. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 116 с.
8. Про бухгалтерський облік та фїнансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV, від 16.07.1999.
9. Про державну статистику. Закон України від 17.09.1992 р. № 2614-XII. [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>.
10. Путівник по звітності 2024. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/normativka/spravochniki/putevoditel-po-otchetnosti/putivnik-viberite.html>
11. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фїнансовий аналіз : навч. посїб. Полтава: Видавництво ПП «Астрая», 2020. 434 с.
12. Тютюнник Ю.М. Фїнансовий аналіз. Навчально-методичний посїбник для практичних занять і самостійної роботи (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання ступеня вищої освіти Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування). Полтава: ПДАУ, 2021. 99 с.
13. Чубка О.М., Хома І.Б., Ливдар М.В. Фїнансовий аналіз: практикум. Київ. Видавничий дїм «Кондор», 2023. 160 с.
14. Ittelson T. Financial Statements: A Step-by-Step Guide to Understanding and Creating Financial Reports New Page Books,US; 3rd Revised edition (25 April 2020) 320 p.
15. Kaplan. Financial Reporting - Study text. Kaplan publishing (1 may 2021) 711 p.
16. Robinson T. R. International Financial Statement Analysis (CFA Institute Investment Series) Wiley; 4th edition (9 Mar. 2020). 1008 p.
17. Spilnyk I., Brukhanskyi R. and Yaroshchuk O. (2020) “Accounting and Financial Reporting System in the Digital Economy”, *Proceedings of 10th International Conference IEEE Advanced Computer Information Technologies, ACIT'2020*, pp. 581-584.) DOI: [10.1109/ACIT49673.2020.9208976](https://doi.org/10.1109/ACIT49673.2020.9208976)
18. Walsh C. Key Management Ratios. (Financial Times Series). Financial Times Press; 4th edition (October 9, 2008) 408 p.

Політика щодо оцінювання та відвідування:

Політика щодо граничних термінів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається в установленому з дозволу керівництва факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування або обмін у будь якій формі інформацією з іншими студентами а також використання друкованих і електронних джерел інформації (за виключенням дозволених допоміжних матеріалів) під час контрольних заходів та екзаменів заборонене.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» визначається як середньозважена величина складових залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середній бал за результатами поточного оцінювання за темами першого змістового модуля	Письмова робота за темами першого змістового модуля (10 тестів по 5 балів, 1 ситуаційне завдання - 50 балів).	Середній бал за результатами поточного оцінювання за темами другого змістового модуля	Письмова робота за темами другого змістового модуля (10 тестів по 5 балів, 1 ситуаційне завдання - 50 балів).	Середній бал за результатами виконання завдань тренінгу	Середній бал за результатами виконання завдань самостійної роботи	Підсумкове оцінювання: 10 тестів по 3 бали; теоретичне питання 30 балів; 2 ситуаційних завдання по 20 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання знань:

Усне опитування, виконання завдань типу ессе, рефератів (за 100 бальною шкалою):

- повнота відповіді на поставлене питання (розкриття теми) (60 балів);
- глибина та різносторонність знань (10 балів);
- системність та логіка викладення матеріалу (10 балів);
- ступінь ознайомлення з новітніми розробками, нормативною, інструктивною базою, та уміння використовувати їх у відповіді (10 балів);
- уміння узагальнювати викладений матеріал (10 балів).

У разі оцінювання теоретичного завдання за відмінною від 100 бальної шкали оцінювання, результат здобувача, оцінений за 100 бальною шкалою переводиться у бали, пропорційно до питомої ваги завдання у підсумковій оцінці за результатами такого оцінювання.

Ситуаційне (розрахункове) завдання (за 100 бальною шкалою):

Володіння навчальним матеріалом у повному обсязі, правильне застосування методики вирішення завдання, аргументовано інтерпретує отримані результати, повна самостійність виконання (90-100 балів).

Достатній рівень володіння навчальним матеріалом, правильне застосування методики завдання з допущенням деяких неточностей та технічних помилок, фрагментарна аргументація та часткова інтерпретація отриманих результатів, часткова самостійність виконання завдання (75-90 балів).

Задовільний рівень володіння матеріалом, фрагментарне вміння застосування методики вирішення завдання з допущенням несуттєвих помилок і неточностей, поверхневий виклад змісту отриманих результатів, відсутність аргументації та інтерпретації отриманих результатів, неповна самостійність виконання (60-74 бали).

Низький рівень володіння матеріалом, невміння правильно застосувати методику вирішення завдання, несамостійність виконання завдання, відсутність аргументації та інтерпретації отриманих результатів (0-59 бали).

У разі оцінювання ситуаційного завдання за відмінною від 100 бальної шкали, результат здобувача, оцінений за 100 бальною шкалою переводиться у бали, пропорційно до питомої ваги завдання у підсумковій оцінці за результатами такого оцінювання.

Тестові завдання (типу меню)одиночного або множинного вибору:

При виконанні тестових завдань здобувачам пропонуються завдання, ціна кожного з яких визначається певною кількістю балів. У випадку правильної або частково правильної відповіді здобувача на завдання, у залік йому відносять ціну завдання в балах, а у випадку неправильної (або відсутньої) відповіді – 0 балів. Сума набраних балів за виконання усіх тестових завдань є підсумковою оцінкою за виконання тестових завдань.

У разі оцінювання тестового завдання за відмінною від 100 бальної шкали оцінювання, результат здобувача, оцінений за 100 бальною шкалою переводиться у бали, пропорційно до питомої ваги завдання у підсумковій оцінці за результатами такого оцінювання.